

Geologic

44-203 Rybnik, Strzelecka 78

Tel: 502773557

email: geologic1@wp.pl

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO
PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA CZĘŚCI
MIASTA RYBNIKA OBEJMUJĄCEJ DWA OBSZARY W REJONACH ULIC
GRUNTOWEJ I GLIWICKIEJ (MPZP 54-41)**

Zlecniodawca: Urząd Miasta Rybnik
ul. B. Chrobrego 2
44-200 Rybnik

Autor: Tomasz Miłowski

Data wykonania: 30 lipca 2026 r., 21 września 2026 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	4
1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	6
1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	6
1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	6
2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA	10
2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE	10
2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA	10
2.3 WODY POWIERZCHNIOWE	11
2.4 WODY PODZIEMNE	11
2.5 KLIMAT	12
2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI	12
2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	12
2.6.2 GLEBY	14
2.7 ZASOBY NATURALNE	14
2.8 PRZYRODA OŻYWIONA	14
2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004	15
2.10 KRAJOBRAZ	16
2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH	17
3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	17
4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	17
5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU	18
5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE	18
5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE	18
5.3 WPŁYW NA KLIMAT	18
5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI	19
5.5.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU	19
5.5.2 WPŁYW NA GLEBY	19
5.6 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE	19
5.7 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ	19
5.8 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004	20

5.9 WPŁYW NA KRAJOBRAZ	21
5.10 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	21
5.11 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	21
5.11.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.....	21
5.11.2 KLIMAT AKUSTYCZNY	22
5.11.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	23
5.11.4 GOSPODARKA ODPADAMI	23
5.11.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE	23
5.11.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	23
6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	24
7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	24
8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000	25
9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	25
10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	27
11. LITERATURA	32
12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA.....	32

Spis rysunków

- Rys. 1 Położenie geograficzne analizowanych terenów
- Rys. 2a Wskazanie terenów z możliwością urbanizacji – teren nr 1
- Rys. 2b Wskazanie terenów z możliwością urbanizacji – teren nr 2

Oświadczanie zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 670).

Oświadczam, że ja, Tomasz Miłowski spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 1 i 2 ww. ustawy: w 2003 r. ukończyłem studia wyższe z dziedziny geologii oraz w 2011 r. studia podyplomowe z zakresu prawnych problemów górnictwa i ochrony środowiska. W latach 2005 – 2026 wykonałem lub brałem udział w wykonaniu kilkuset prognoz oddziaływania na środowisko, raportów oddziaływania na środowisko oraz innych opracowań dotyczących ochrony środowiska. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

 Geologic
Tomasz Miłowski
44-203 Rybnik, ul. Strzelecka 78
tel. 502 773 557 e-mail: geologic1@wp.pl
NIP 62-2-283-41-91, REGON 241759860
Tomasz Miłowski

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik dla dwóch terenów położonych w następujących lokalizacjach:

- 1 – teren położony na południe od ul. Raciborskiej i na zachód od ul. Gruntowej, w dzielnicy Niedobczyce,
- 2 – teren położony na wschód od ul. Gliwickiej, w dzielnicy Wielopole,

Tereny te nie są ze sobą wzajemnie powiązane. Prognoza została wykonana na zlecenie Urzędu Miasta w Rybniku.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670).

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w planie kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak to w jakim stopniu spowodują powstanie oddziaływań o charakterze znaczącym. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670).

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

a) zawiera

- ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentów miasta Rybnik oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,

- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
 - streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- b) określa, analizuje i ocenia
- istniejący stan środowiska,
 - potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
 - przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
 - istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
 - cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione,
- c) przedstawia
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
 - możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentów miasta Rybnik powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego z 2016 r. przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13 września 2016 r., poz. 4619);
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika przyjęte Uchwałą Nr 370/XXIII/2016 Rady Miasta Rybnika z dnia 30 czerwca 2016 r. ze zm.;

Obowiązujące na analizowanych terenach miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- Uchwała Nr 78/VII/2011 Rady Miasta Rybnika z dnia 23 lutego 2011 r. w sprawie uchwalenia zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika dla określonych terenów – obowiązujący na terenie nr 1 mpzp;
- Uchwała NR 779/LI/2014 Rady Miasta Rybnika z dnia 29 października 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika - obszar oznaczony symbolem MPZP 8 – obowiązujący na terenie nr 2 mpzp;

- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik, Biuro Rozwoju Regionu Spółka z o.o., Katowice, 2014 r.;

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do planu,
- zaznajomiono się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- dokonano oceny projektu MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych,
- przeprowadzono wizję obszarów objętych prognozą w lipcu 2026 r.,
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska,

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Poszczególne dyrektywy, międzynarodowe akty prawne zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa i tym samym znalazły swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie. Projekt analizowanego dokumentu uwzględnia wytyczne i cele ochrony środowiska przyjęte w wyżej wymienionych dyrektywach i konwencjach, poprzez zamieszczenie zapisów dotyczących różnych aspektów środowiska, zwłaszcza w zakresie jego ochrony. Uzyskano w ten sposób wysoką zgodność z dokumentami planistycznymi różnego szczebla, co pozwala wnioskować, że związane z nimi cele będą osiąganе również przez ustalenia funkcjonalne wynikające z projektu planu. Zostało utrzymane założenie strategiczne dokumentów wszystkich poziomów, że celem generalnym rozwoju jest rozwój zrównoważony, przez który należy rozumieć zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęto dwa obszary położone w mieście Rybnik, wzajemnie nie powiązane ze sobą. MPZP opracowywany jest na podstawie uchwały Nr 731/XLVII/2018 z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie przystąpienia

do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika (MPZP 54). Uchwałą tą objęto dużą część miasta Rybnik, jednak realizacja tego planu została podzielona na etapy obejmujące mniejsze fragmenty, jednym z nich jest właśnie obszar 54-41.

Dla obu obszarów objętych projektem mpzp obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, jednakże ustalenia tych planów nie uwzględniają własności nieruchomości i faktycznego sposobu ich wykorzystywania. Ponadto oba obszary wymagają dostosowania do ustaleń obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika z 2016 r. oraz aktualizacji do obowiązujących przepisów z zakresu planowania przestrzennego.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalono następujące przeznaczenia terenów:

- MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej ,
- MN-U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej,
- U – tereny zabudowy usługowej,
- ZNU – tereny zieleni nieurządzonej,
- ZL – las,
- KDG – teren drogi publicznej klasy drogi główna,
- KDL – teren drogi publicznej klasy drogi lokalnej,
- KDD – tereny dróg publicznej klasy drogi dojazdowej,
- KDW – tereny dróg wewnętrznych.

Na obu terenach zmieniono nazewnictwo i dostosowano je do używanego obecnie przez Miejską Pracownię Urbanistyczną w Rybniku oraz zgodnego z obowiązującymi obecnie przepisami. Obowiązujące na tych terenach mpzp były wykonywane przez kilka pracowni na przestrzeni różnych lat i wskazane tu oznaczenia i nazwy przeznaczeń terenów mogą się od siebie różnić, choć wskazują te same przeznaczenia, zostały więc one ujednolicone. Prócz tego na rysunkach mpzp nie zaszły znaczące zmiany, w większości miały one charakter dostosowania do bieżącego stanu zagospodarowania przestrzennego, jednak część terenów jest do tej pory nieurbanizowana. Wyrisy z obowiązujących mpzp na podstawie SIP Rybnik przedstawiono poniżej.

W stosunku do stanu istniejącego, obecnego na terenie nr 1 zaistnieje możliwość realizacji zabudowy usługowej i mieszkaniowo-usługowej wzdłuż ul. Raciborskiej, na pozostałym obszarze możliwy będzie rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Na terenie nr 2 największe zmiany zajdą w części centralnej, gdzie zaistnieje możliwość powstania dość dużych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Przy ul. Gliwickiej zabudowa usługowa już w dużej mierze istnieje, podobnie jak w części

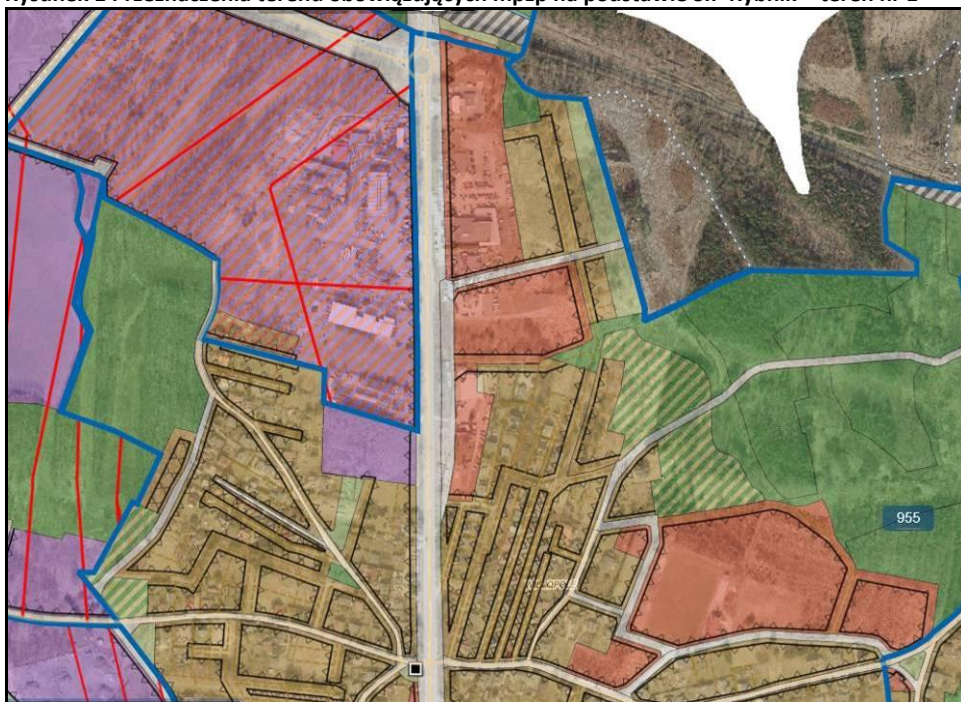
południowo-zachodniej zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. W tej części nastąpi więc możliwość uzupełnienia zabudowy, ale nie będzie ona zbyt znacząca. Tereny leśne w części wschodniej pozostawiono w stanie bieżącym.

Z ustaleniami obowiązujących mpzp można zapoznać się na stronie <https://www.rsip.rybnik.eu/>.

W projekcie planu uwzględniono występowanie najróżniejszych uwarunkowań środowiska, jak np. złóż kopalin, obszarów i terenów górniczych, form ochrony przyrody, infrastruktury technicznej. W związku z ustaleniami planu, charakterem zaproponowanych przeznaczeń terenu (głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, ale również zabudowa mieszkaniowo-usługowa i usługowa) oraz charakterem terenów, które mają być poddane urbanizacji (brak cennych siedlisk przyrodniczych, pod zabudowę poddane zostaną grunty orne, nieużytki, fragmenty przydomowych ogrodów i trawników) nie przewiduje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Tereny leśne w części wschodniej terenu nr 2 pozostawiono w ramach przeznaczeń wolnych od zabudowy, stanowią one część istotnego korytarza ekologicznego oraz część Lasów Rudzkich okalających Rybnik od północy.

Rysunek 1 Przeznaczenia terenu obowiązujących mpzp na podstawie SIP Rybnik – teren nr 1

Rysunek 2 Przeznaczenia terenu obowiązujących mpzp na podstawie SIP Rybnik – teren nr 2

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Projektem planu objęte są dwa tereny położone w różnych częściach miasta, które nie są ze sobą wzajemnie powiązane.

- teren położony na południe od ul. Raciborskiej i na zachód od ul. Gruntowej, w dzielnicy Niedobczyce, powierzchnia terenu ok. 11,4 ha;
- teren położony na wschód od ul. Gliwickiej, w dzielnicy Wielopole, powierzchnia terenu ok. 16,7 ha;

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego oba analizowane tereny znajdują się w prowincji Wyżyny Polskie (34), podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska (341), makroregionie Wyżyna Śląska (341.1), w obrębie mezoregionu Płaskowyż Rybnicki (341.15).

2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

Na terenie miasta Rybnika głęboko pod utworami trzeciorzędowymi zalegają węglonośne utwory karbonu, które były i są przedmiotem eksploatacji. Na analizowanych terenach są to iłowce, mułowce, piaskowce i węgiel kamienny warstw pietrkowickich, gruszowskich, jakłowieckich i porębskich Cn1. Wiek tych warstw to namur. Na dużej części podłoża miasta i na analizowanych obszarach występują trzeciorzędowe utwory starszego miocenu¹ tworzone przez ility piaszczyste i margliste, piaski, żwiry i łupki ilaste z gipsem i anhydrytem oraz sole kamienne warstw skawińskich, wielickich i grabowieckich Nb, a także ility i piaski z sydereytami, miejscami z węglem brunatnym warstw kędzierzyńskich Ns (oba obszary). Na obu terenach na utworach trzeciorzędowych zalegają utwory czwartorzędowe związane głównie ze zlodowaceniem środkowopolskim i północnopolskim. Zgodnie ze Szczegółową Mapą Geologiczną Polski ark. Rybnik² oraz ark. Rydułtowy³:

W podłożu terenu nr 1 dominują gliny zwałowe $gzw^s Q_{p3}^o$ deponowane w okresie Zlodowacenia Śródkowopolskiego. Teren nr 2 położony jest w obrębie wzgórza o założeniu morenowym, którego kulminacja znajduje się w rejonie ul. Gliwickiej. Kolejno od strony zachodniej w podłożu analizowanego terenu występują piaski, żwiry i głązy moren czołowych $pz^{bc} Q_{p3}^o$, następnie gliny zwałowe $gzw^s Q_{p3}^o$, a w części wschodniej, w niższych położeniach piaski i żwiry wodnolodowcowe $piz^{fb} Q_{p3}^o$. W części wschodniej znajduje się niewielkie wzgórze stanowiące dawna wydmy zbudowaną z piasków eolicznych $p^e Q^w$.

Powierzchniowa budowa geologiczna terenu nr 1 oraz zachodniej części terenu nr 2 została zmieniona na skutek wieloletniego antropogenicznego użytkowania terenu (głównie powstanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej).

¹ Kotlicy G. i S., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979 r.;

² Sarnacka Z., Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rybnik, PIG, Warszawa 1959 r.;

³ Sarnacka Z. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, 1 : 50 000, ark. Rydułtowy, PIG 1956 r.

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Wody powierzchniowe płynące

Na analizowanych terenach, ani w ich pobliżu brak jest jakichkolwiek wód powierzchniowych, tak płynących jak i stojących.

Zagrożenie powodziowe

Na analizowanych obszarach ani w ich pobliżu nie przepływają cieki, które mogłyby stwarzać większe zagrożenia powodziowe, w tym nie występują tu obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Ujęcia wód powierzchniowych

Na obu terenach nie występują ujęcia wód powierzchniowych ani ich strefy ochronne.

Jednolite części wód powierzchniowych

Według podziału Polski na Jednolite Części Wód Powierzchniowych na żadnym z terenów, ani w ich pobliżu nie znajdują się cieki wydzielone jako JCWP. Północna część terenu nr 1 znajduje się w obrębie JCWP nr PLRW600006115651499 Gzel, zaś część południowa w JCWP nr PLRW6000061156545 Nacyna. Całość terenu nr 2 znajduje się w JCWP nr PLRW6000061156519 Ruda od źródeł do Zbiornika Rybnickiego.

2.4 WODY PODZIEMNE

Regionalizacja hydrogeologiczna

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Gliwice⁴ oba obszary położone są w Regionie Przedkarpackim XXII, przy czym w podregionie Rybnickim XXII8 położony jest obszar nr 1, zaś w podregionie Przedkarpacko-Śląskim XXII7 obszar nr 2. W obu tych regionach główny poziom użytkowy stanowią utwory czwartorzędowe wykształcone jako piaski i żwiry, zalegające na głębokości do 30 m.

Użytkowe poziomy wodonośne

Zgodnie z Mapą Hydrogeologiczną Polski ark. Rybnik⁵ i ark. Rydułtowy⁶ w podłożu obu terenów nie występują użytkowe poziomy wodonośne.

Główne zbiorniki wód podziemnych

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003) oraz materiałów Państwowej Służby Hydrogeologicznej w podłożu obu terenów nie wydzielono GZWP.

Jednolite części wód podziemnych

⁴ Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986 r.;

⁵ Chmura A., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rybnik, PIG, Warszawa 1998 r.;

⁶ Chmura A., Wagner J., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rydułtowy, PIG, Warszawa 2002 r.;

Według podziału Polski na jednolite części wód podziemnych oba tereny znajdują się w JCWPd nr PLGW600144.

Ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych

Na analizowanych terenach nie znajdują się ujęcia wód powierzchniowych lub podziemnych ani ich strefy ochronne.

2.5 KLIMAT

Oba analizowane obszary leżą we wschodniej części dzielnicy klimatycznej podsudeckiej – XVIII. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi ok. 8,1°C przy średniej dla stycznia –2,2°C i średniej dla lipca 18,5°C. Okres występowania średniej dobowej temperatury powietrza poniżej 0°C – około 65 dni; dla średniej dobowej powyżej 15°C – ponad 100 dni.

Średnia roczna suma opadów atmosferycznych w roku przeciętnym wynosi ok. 744 mm (z wielolecia 1961- 86). W roku wilgotnym z tego samego wielolecia zanotowano 1044 mm. Średnia liczba dni w roku z opadem powyżej 0,1 mm wynosi 150 - 160 dni. Średnia liczba dni z opadem śnieżnym 40 - 45 dni; średni czas zalegania szaty śnieżnej – około 65 dni. Okres wegetacyjny trwa ok. 220 dni.

2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI

2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Ukształtowanie terenu

Teren nr 1 położony jest w obrębie równiny wodnolodowcowej, jest on stosunkowo płaski, brak jest tu szczególnych form morfologicznych. Rzędne wynoszą ok. 270 – 271 m n.p.m.

Teren nr 2 położony jest w obrębie wyniesienia o założeniu morenowym, którego kulminacja znajduje się w rejonie ul. Gliwickiej, gdzie rzędne wynoszą ok. 255 - 257 m n.p.m. Powierzchnia terenu opada w kierunku wschodnim, do rzędnej ok. 243 - 245 m n.p.m. W ukształtowaniu terenu części wschodniej widoczny jest wał wydmy, która wznosi się ok. 3 – 5 m ponad powierzchnię terenu. W części zachodniej, w rejonie ul. Gliwickiej znajduje się duży salon samochodowy wraz z rozległymi parkingami, powierzchnia terenu pod budowę tych obiektów została mocno przekształcona i splantowana. Również w części południowo-zachodniej powierzchnia terenu została przekształcona na skutek realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Zagrożenie osuwiskowe

Z bazy danych SOPO oraz ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik wynika, że na obu analizowanych obszarach nie występują osuwiska ani tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi.

Rysunek 3 Ukształtowanie terenu nr 1 na wyrzysie z Numerycznego Modelu Terenu

Rysunek 4 Ukształtowanie terenu nr 2 na wyrzysie z Numerycznego Modelu Terenu

2.6.2 GLEBY I ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Na terenie nr 1 i 2 występują niewielkie fragmenty gleb które pozostają w użytkowaniu rolniczym przeważnie jako większe przydomowe ogrody, place, trawniki jednak jakiegokolwiek uprawy polowe nie są już tu prowadzone.

Na terenie nr 1 występują niewielkie fragmenty gleb bielcowych i pseudobielcowych A oraz gleb brunatnych wyługowanych i brunatnych kwaśnych Bw zaliczone do kompleksów: żytniego bardzo dobrego 4, żytniego dobrego 5, żytniego słabego 6, kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego 8, a także do użytków zielonych słabych i bardzo słabych 3z. Fragmenty gleb zostały tu w ewidencji gruntów wskazane jako grunty orne klasy RIVa, RIVb i RV oraz pastwiska klasy PsIII i PsV. Gleby są tu już w dużej mierze przekształcone, w zdecydowanej większości funkcjonują jako przydomowe ogrody i trawniki.

Na terenie nr 2 dominują gleby brunatne wyługowane i brunatne kwaśne Bw, jedynie w części wschodniej występują fragmenty czarnych ziem zdegradowanych i gleb szarych Dz oraz gleb mułowo-torfowych i torfowo-mułowych Emt. Spośród kompleksów gleb dominują tu kompleksy żytni słaby 6 i żytni bardzo słaby 7, w części wschodniej pojawiają się fragmenty gleb z kompleksami użytków zielonych średnich 2z i użytków zielonych słabych i bardzo słabych 3z. Znajduje się tu również fragment z kompleksem zbożowo-pastewnym słabym. W ewidencji gruntów wskazano tu grunty orne klasy RIVb i RV, łąki klasy ŁV oraz pastwiska klasy PsIV i PsV. Podobnie jak na terenie nr 1 gleby są tu już w dużej mierze przekształcone, w zdecydowanej większości funkcjonują jako przydomowe ogrody i trawniki. W części centralnej występują duże powierzchnie nieużytków ugorowanych już od wielu lat. W części wschodniej występują powierzchnie leśne.

2.7 ZASOBY NATURALNE

W podłożu obu obszarów znajdują się złoża węgla kamiennego, przy czym w podłożu terenu nr 1 znajdują się złoża „Rymer” (ID Midas 362) oraz „Rydułtowy 1” (ID Midas 18592), zaś w podłożu terenu nr 2 złoża „Jejkowice” (ID Midas 9525) oraz w części wschodniej złoża „Paruszowiec” (ID Midas 359). Dla eksploatacji złoża „Rydułtowy 1” utworzono obszar i teren górniczy „Rydułtowy II”, całość terenu nr 1 znajduje się w granicach tego obszaru i terenu górniczego. Złoża „Jejkowice” oraz złoża „Paruszowiec” do tej pory nie było eksploatowane, obszary i tereny górnicze nie zostały tu ustanowione.

2.8 PRZYRODA OŻYWIONA

Teren nr 1 położony jest na południe od ul. Raciborskiej i na zachód od ul. Gruntowej, znajduje się tu rozproszona zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, a w rejonie ul. Raciborskiej pojedyncze obiekty usługowe (serwis samochodowy, sklep z systemami grzewczymi). Pomiędzy poszczególnymi terenami zabudowanymi rosną ruderalne zakrzewienia i zadrzewienia oraz powierzchnie większych ogrodów i trawników. W części centralnej i wschodniej znajdują się dwa większe, ciągle pozostający w uprawie grunty orne. W części zachodniej znajduje się z kolei większy teren nieużytków porośniętych roślinnością ruderalną, w tym jeden teren właściwie o charakterze niewielkiego lasu. Rosną tu robinie akacjowe, klony pospolite i dęby czerwone, a w podszycie czeremcha amerykańska oraz

podrost ww. drzew, powierzchnia tego zadrzewienia to ok. 0,3 ha. Do końca lat 90 XX w. duża część całego terenu nr 1 pełniła funkcję rolną, w kolejnych latach postępowała jego zabudowa, ale wciąż pozostało tu wiele luk do tej pory niezurbanizowanych.

Teren nr 2 położony jest na wschód od ul. Gliwickiej. W części północno-zachodniej znajduje się tu duży salon samochodowy wraz z rozległymi parkingami. Na północ od salonu, poza analizowanym terenem znajduje się stacja paliw. W części południowo-zachodniej znajduje się teren z zabudową mieszkaniową jednorodzinną północnej części dzielnicy Wielopole, przy czym im bliżej ul. Gliwickiej i ul. Podleśnej tym zabudowa jest bardziej zwarta, a im dalej tym ulega stopniowemu rozproszeniu. Przy ul. Gliwickiej znajduje się kilka obiektów usługowych. W części centralnej terenu znajdują się rozległe powierzchnie ruderalnych nieużytków, od wielu już lat nieuprawiane. W wielu miejscach pojawiają się tu kilkunastoletnie, rozległe zadrzewienia i zakrzaczenia sosny, czerechy amerykańskiej, topoli osiki i brzozy. Przez analizowany teren ze wschodu na zachód przebiega linia wysokiego napięcia pod którą również rosną zakrzaczenia o charakterze ruderalnym. W części wschodniej terenu znajdują się powierzchnie leśne częściowo w zagospodarowaniu Nadleśnictwa Rybnik, a częściowo jako lasy prywatne. Mapa Planu Urządzania Lasu wskazuje tu niskowiekowe nasadzenia sosny od 6 do 50 lat oraz modrzewia 31 lat. W części północnej w ostatnich latach przeprowadzono zręb zupełny. Lasy w tej części mają charakter typowych lasów gospodarczych.

Na obu terenach generalnie brak jest większych wartości przyrodniczych, stanowisk gatunków chronionych, czy też cennych siedlisk przyrodniczych. Wschodnia część terenu nr 2 stanowi część większego kompleksu leśnego. Brak jest tu wartości przyrodniczych, las ten posiada charakter stricte gospodarczy i przekształcony, nie mniej jak wszystkie większe powierzchnie leśne posiada wartość bioklimatyczną i rekreacyjną.

2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R. ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE

Istniejące formy ochrony przyrody

Na terenie nr 1 brak jest ustanowionych form ochrony przyrody. Natomiast całość terenu nr 2 znajduje się w obrębie Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich.

Park Krajobrazowy „Cysterskie Kompozycje Rud Wielkich” utworzono na drodze Rozporządzenia Wojewody Katowickiego Nr 181/93 z dnia 23 XI 1993 r. (Dz. U. Woj. Katowickiego z 1993 r. Nr 15, poz. 130). W roku 2000 na wniosek Elektrociepłowni Rybnik nastąpiła zmiana granic parku na podstawie Rozporządzenia Wojewody Śląskiego Nr 37/2000 z dnia 28 września 2000 r. (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2000 r. nr 35, poz. 548). Wyłączone zostały: obszar elektrowni Rybnik, Zbiornik Rybnicki oraz przyległe tereny zurbanizowane.

Park o powierzchni 50470 ha obejmuje gminy: Nędza, Kuźnia Raciborska oraz częściowo gminy: Knurów, Czerwionka – Leszczyny, Orzesze, Żory, Suszec, Rybnik, Lyski,

Gaszowice, Jejkowice, Racibórz, Sośnicowice i Pilchowice województwa śląskiego – są to tereny Nadleśnictw: Rudy, Rudziniec i Rybnik. Celem utworzenia Parku obejmującego tereny leśne, obszary rzek i stawów, upraw polnych i zabudowań było zachowanie i ochrona dóbr i walorów przyrodniczych, przyrodniczo – kulturowych, kulturowych i rekreacyjnych. W granicach Parku znalazł się obszar łączący doliny największych polskich rzek Odry i Wisły z centralnie przepływającą rzeką Rudą, pokryty na znacznych powierzchniach kompleksami leśnymi i rolniczymi. Teren Parku charakteryzuje się atrakcyjnością przyrodniczą związaną z zachowaną szatą roślinną i ukształtowaniem terenu oraz dużymi wartościami kulturowymi zapoczątkowanymi przez leśno – rybacką gospodarkę cystersów.

Należy zwrócić uwagę, że pomimo upływu ponad 32 lat od ustanowienia parku wciąż nie ma planu jego ochrony – a więc dokumentu który winien integrować wszelkie działania na terenie parku. Również rozporządzenie powołujące park ma się nijak do obecnego stanu prawnego i stanowi martwy przepis (de facto nie obowiązuje ono od 2001 roku). Brak jest również rozróżnienia na teren parku i jego otuliny, teoretycznie obowiązują tu te same nakazy i zakazy, które jednak, jak już to wspomniano nie przystają w żaden sposób do obecnej sytuacji prawnej. Na terenie nr 2 brak jest szczególnych wartości przyrodniczych czy krajobrazowych, nie mniej powierzchnie leśne, nawet mające formę mocno przekształconych lasów gospodarczych stanowią pewną wartość samego parku. Na terenie nr 2 występują one w części wschodniej.

Korytarze ekologiczne

W opracowaniu studialnym dotyczącym korytarzy ekologicznych w województwie śląskim⁷ oraz w opracowaniach dotyczących całego kraju⁸ na terenie nr 1 nie wykazywano żadnych korytarzy ekologicznych. Tereny te oraz ich otoczenie są już w dużej mierze zabudowane, tak więc możliwości migracji są tu bardzo ograniczone. W północno-wschodniej części terenu nr 2, w obrębie terenów leśnych, wskazano korytarz ekologiczny Lasy Raciborskie – Lasy Pszczyńskie KPd-15c. W opracowaniu J. Parusela z 2007 r. przebieg tego korytarza ekologicznego został wskazany podobnie pod nazwą K/LPK-LR (korytarz ekologiczny dla ssaków kopytnych) D/LPK-LR (korytarz ekologiczny dla ssaków drapieżnych). Zwierzęta w tej części mogą migrować i brak jest tu jakichkolwiek barier. W części zachodniej, w rejonie ul. Gliwickiej oraz w części południowo-zachodniej, ze względu na istniejącą zabudowę brak jest możliwości migracji.

2.10 KRAJOBRAZ

Na obu terenach dominuje krajobraz miejski, w typie krajobrazu osiedli zabudowy jednorodzinnej, przy czym w rejonie ul. Gliwickiej i w rejonie ul. Raciborskiej przeważa krajobraz terenów usługowych. W południowo-wschodniej części terenu nr 2 przeważa krajobraz terenów z zabudową jednorodinną. We wschodniej części terenu nr 2 dominuje

⁷ Parusel J. B. [red], Korytarze ekologiczne w województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa etap I, CDPGŚ, Katowice, 2007 r.

⁸ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.

krajobraz terenów leśnych, zaś w części centralnej trudny do jednoznacznego określenia krajobraz terenów porolniczych, teren jest mocno porośnięty roślinnością ruderalną i zakrzewieniami głównie czerechwy amerykańskiej. Negatywnym elementem krajobrazu w zachodniej części terenu nr 2 jest duża ilość reklam, przebieg linii wysokiego napięcia oraz beładne usytuowanie zabudowy.

Na mocy Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego nr VII/16/16/2025 z 23 czerwca 2025 r. został przyjęty Audyt krajobrazu województwa śląskiego, jednak na żadnym z analizowanych terenów, ani w ich pobliżu nie wytypowano krajobrazów priorytetowych.

2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na analizowanych terenach nie występują zabytki ujęte w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego, w Gminnej Ewidencji Zabytków, brak jest również stanowisk archeologicznych.

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Na analizowanych terenach obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego z 2011 i 2014 r. (patrz rozdział 1.1), w których to planach ustalono możliwość zurbanizowania tych terenów, w dużej mierze oddając bieżące zagospodarowanie terenów. W przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu tereny objęte opracowaniem mogłyby więc zostać przekształcone w sposób bardzo podobny do przewidzianego projektem planu, jednak często w sposób nie odpowiadający właścicielom gruntów czy niezgodnych z obowiązującym studium. Stan środowiska na dużej części analizowanych terenów mógłby więc ulec zmianie w wyniku realizacji zabudowy bez zmiany obecnie procedowanego mpzp. Nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań związanych ze zmianą mpzp, gdyż brak jest tu terenów wartościowych pod względem przyrodniczym oraz nie wskazuje się przeznaczeń, które mogłyby oddziaływać w sposób znaczący.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na analizowanych obszarach nie stwierdza się występowania szczególnych problemów ochrony środowiska związanych z formami ochrony przyrody. Nie występują tu małoobszarowe formy ochrony przyrody, nie było również propozycji objęcia tych obszarów ochroną, wyjątkiem jest położenie terenu nr 2 w parku krajobrazowym. Niewątpliwie problemem ochrony środowiska jest brak jakichkolwiek przepisów, które obowiązywałyby dla terenu Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich. Na terenie nr 2 brak jest szczególnych wartości przyrodniczych czy krajobrazowych, nie mniej powierzchnie leśne, nawet mające formę mocno przekształconych lasów gospodarczych stanowią pewną wartość samego parku. Na terenie nr 2 występują one w części wschodniej, w projekcie planu pozostawiono je w stanie obecnym jako tereny ZL.

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Na większości terenów wskazywano przeznaczenia MN, a także MN-U oraz miejscami U, zwykle na niewielkich obszarach w obrębie już istniejącej zabudowy i na terenach gruntów rolnych, tego typu obiekty nie powodują znaczących oddziaływań.

5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE

Projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych, a w szczególności takich, które kolidowałyby z istniejącymi stawami czy ciekami, w sposób który powodowałby ich likwidację, na analizowanych terenach brak bowiem takich obiektów. Niewątpliwe powstanie nowej zabudowy mieszkaniowej lub usługowej wpłynie na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków, jednak jest to problem marginalny, biorąc pod uwagę fakt niemal całkowitego skanalizowania miasta Rybnik i analizowanych terenów. W związku z ustaleniami projektu planu nie przewiduje się zagrożenia dla wód powierzchniowych.

5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE

Nie przewiduje się szczególnego zagrożenia wód podziemnych. Powstanie nowej zabudowy z niedostatecznie rozwiązaniem systemem odprowadzania ścieków może wpłynąć na stan wód podziemnych. Dla ochrony wód podziemnych ważne będą więc ustalenia przedstawione w zakresie gospodarki ściekowej w rozdziale 5.1. Dla ochrony wód podziemnych kluczowe znaczenie mają działania, które wykraczają poza ramy planowania przestrzennego, takie jak egzekwowanie przez gminę właściwie zaprojektowanych inwestycji z uwzględnieniem wszelkich potrzebnych zabezpieczeń np. zbiorników bezodpływowych.

5.3 WPŁYW NA KLIMAT

W szerszej skali realizacja ustaleń mpzp nie będzie miała wpływu na klimat ze względu na niewielką skalę i charakter zmian. Natomiast na pewno zmianie ulegnie mikroklimat terenów na których będzie powstawała nowa zabudowa, zmieni się tu topoklimat z rolniczego lub zadrzewień na topoklimat terenów zabudowanych. Zabudowanie terenów wpłynie na zwiększenie szorstkości powierzchni ziemi, a co za tym idzie na zmniejszenie warunków przewietrzania. Należy jednak mieć na uwadze, że już obecnie w wielu miejscach dominuje tu topoklimat miejski, terenów zurbanizowanych w typie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Biorąc pod uwagę, że duża część obszaru jest już zabudowana oraz znajduje się pośród zabudowy miejskiej oddziaływanie na klimat i topoklimat będzie praktycznie niezauważalne. Tereny leśne w części wschodniej terenu nr 2 pozostawiono w stanie obecnym, a pełnią one, podobnie jak pozostałe lasy w okolicy Rybnika ważną funkcję bioklimatyczną. Zagrożeniem może być problem niskiej emisji na terenach gdzie proponuje się zabudowę mieszkaniową jednorodziną. Zabudowa terenów objętych mpzp w szerszej perspektywie może przyczynić się do pogarszania stanu jakości powietrza ze względu na niską emisję, należy jednak mieć nadzieję, że zapisy mpzp oraz nakazy uchwały antysmogowej ograniczą ten negatywny wpływ. W związku z postępującą wymianą kotłów na bardziej ekologiczne oraz wprowadzeniem nakazu montowania w nowych budynkach jedynie kotłów spełniających odpowiednie normy

wynikające z uchwały antysmogowej nie przewiduje się zagrożenia związanego ze wzrostem zjawiska niskiej emisji.

5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI

5.4.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Projekt planu zakłada możliwość realizacji różnych funkcji, głównie mieszkaniowych i usługowych. Realizacja tych funkcji wpłynie nieznacznie na przekształcenie powierzchni terenu, nie należy jednak spodziewać się znaczących przekształceń, zmiany powierzchni ziemi należy uznać za nieuniknione, towarzyszące wprowadzeniu każdego typu inwestycji, jednocześnie jednak nie powodujące znaczących przekształceń morfologii terenu. Należy również zwrócić uwagę, że pewna część obu terenów jest już zabudowana i przekształcona, w związku z czym mogące tu zaistnieć zmiany będą miały minimalny charakter. Największe zmiany zajdą w centralnej części terenu nr 2, gdzie może powstać nowy, duży obszar z zabudową jednorodzinną. Projekt planu nie przewiduje realizacji wielkoskalowych przedsięwzięć, takich jak drogi wyższych klas czy inne obiekty, których budowa związana jest z przemieszczaniem znaczącej ilości mas ziemnych (jak np. powierzchniowa eksploatacja kopalin czy składowanie odpadów).

5.4.2 WPŁYW NA GLEBY

Zgodnie z ewidencją gruntów na poszczególnych terenach wykazywano gleby klas IV – VI, nie występują tu natomiast gleby klas I – III. Tereny leśne Ls we wschodniej części terenu nr 2 pozostawiono wolne od zabudowy. Na skutek realizacji zabudowy mieszkaniowej lub usługowej gleby o charakterze rolniczym przestaną na analizowanych terenach istnieć, ale już obecnie nie tworzyły one dużych areałów, ani nie miały istotnego znaczenia dla rolnictwa. W świetle obowiązującego prawa zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82) przekształcenie gleb klasy III na cele nierolnicze w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na obszarze miast nie wymaga zgody odpowiedniego organu. Na analizowanych terenach brak jest gleb klasy III, tereny te również położone są w obrębie administracyjnym miasta, brak jest więc potrzeby uzyskania odpowiedniej zgody. Na skutek ustaleń projektu planu nie następuje również konieczność przekształcania gruntów leśnych na cele nieleśne, gdyż pozostały one w obrębie przeznaczenia ZL – lasy, nie będą one przekształcane.

5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE

Projekt planu ujawnia udokumentowane złoża i jednocześnie nie wprowadza form zagospodarowania przestrzennego, które kolidowałyby ze złożami węgla kamiennego oraz metanu i uniemożliwiały ich eksploatację w przyszłości.

5.6 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ

Wprowadzenie zabudowy w miejscach które przewiduje plan, a które na dzień dzisiejszy użytkowane są w sposób rolniczy, stanowią ruderalne zadrzewienia lub stanowią przydomowe place i ogrody spowoduje zmianę w środowisku roślinnym wyrażającą się między innymi w zanikaniu roślinności naturalnej na rzecz gatunków obcych na terenach

realizacji zabudowy. Powierzchnie terenów rolnych które mogą być zabudowane znajdują się na dużej części terenów. Na kilku terenach znajdują się również niewielkie zadrzewienia, mają one jednak stricte charakter gospodarczy (np. pozostałości ogrodów, nieużytki). Jedno większe zadrzewienie znajduje się na terenie 1/1MN-U, ale nie jest ono wskazane w ewidencji gruntów jako tereny Ls. Roślinność i zwierzęta związane do tej pory z gruntami rolnymi, zadrzewieniami i terenami ruderalnymi zostaną wyparte. Na terenach już zurbanizowanych wprowadzenie zmiany planu nie spowoduje zmian stanu środowiska przyrodniczego, gdyż takowe występuje tu tylko w ograniczonym stopniu jako zieleń przydomowa, ogrody, trawniki itp. Na terenie nr 2 pozostawiono wolne od zabudowy tereny leśne Ls, którą pozostawiono wolne od zabudowy, co jest pozytywnym działaniem dla zachowania terenów o podwyższonej wartości przyrodniczej.

Reasumując na terenach przewidzianych w planie do urbanizacji gdzie wskazuje się tereny z możliwością urbanizacji nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a ustalenia planu nie przyczynią się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego.

5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 O OCHRONIE PRZYRODY I NA KORYTARZE EKOLOGICZNE

Ustanowione i proponowane formy ochrony przyrody

Teren nr 2 znajduje się w obrębie parku krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”. Jak wskazano w rozdziale 2.9 dla terenu parku i jego otuliny nie obowiązują obecnie żadne przepisy, nie zostało również ustalone które tereny czy obiekty mogłyby stanowić szczególny przedmiot ochrony parku. Na terenie nr 2 brak jest szczególnych wartości przyrodniczych czy krajobrazowych, nie mniej powierzchnie leśne, nawet mające formę mocno przekształconych lasów gospodarczych stanowią pewną wartość samego parku. Na terenie nr 2 występują one w części wschodniej i pozostawiono je wolne od zabudowy, co jest pozytywnym działaniem dla zachowania lasów pełniących ważną funkcję bioklimatyczną.

Korytarze ekologiczne

W opracowaniu studialnym dotyczącym korytarzy ekologicznych w województwie śląskim⁹ oraz w opracowaniach dotyczących całego kraju¹⁰ na terenie nr 1 nie wykazywano żadnych korytarzy ekologicznych. Tereny te oraz ich otoczenie są już w dużej mierze zabudowane, tak więc możliwości migracji są tu bardzo ograniczone. W północno-wschodniej części terenu nr 2, w obrębie terenów leśnych, wskazano korytarz ekologiczny Lasy Raciborskie – Lasy Pszczyńskie KPd-15c. W opracowaniu J. Parusela z 2007 r. przebieg tego korytarza ekologicznego został wskazany podobnie pod nazwą K/LPK-LR (korytarz ekologiczny dla ssaków kopytnych) D/LPK-LR (korytarz ekologiczny dla ssaków drapieżnych).

⁹ Parusel J. B. [red], Korytarze ekologiczne w województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa etap I, CDPGŚ, Katowice, 2007 r.

¹⁰ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.

Zwierzęta w tej części mogą migrować i brak jest tu jakichkolwiek barier. W części zachodniej, w rejonie ul. Gliwickiej oraz w części południowo-zachodniej, ze względu na istniejącą zabudowę brak jest możliwości migracji. Tereny leśne w obrębie korytarza migracyjnego dla ssaków pozostawiono w części wschodniej terenu nr 2 wolne od zabudowy, w dalszym ciągu będą one pełniły funkcję korytarza ekologicznego.

5.8 WPŁYW NA KRAJOBRAZ

Na skutek realizacji ustaleń planu na terenach z możliwością realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej i usługowej, zmieni się nieznacznie krajobraz wszystkich terenów, przeważnie zwiększeniu ulegnie strefa krajobrazu terenów zabudowanych o charakterze podmiejskich dzielnic, jednak w zdecydowanej większości krajobraz traktowany jako całość (tj. wraz z otoczeniem analizowanych obszarów) nie ulegnie znaczącej zmianie, gdyż tereny objęte mpzp znajdują się już w obrębie stref o charakterze jednorodzinnym lub usługowym. Zabudowa pojedynczych, niewielkich terenów jako zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej czy usługowej nie zmieni szerszego kontekstu krajobrazowego poszczególnych terenów.

5.9 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na analizowanych terenach nie występują zabytki ujęte w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego, w Gminnej Ewidencji Zabytków, brak jest również stanowisk archeologicznych, nie zaistniała potrzeba wprowadzania ustaleń w tym zakresie.

5.10 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Dla terenów objętych planem projekt nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na potencjalne pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. O ile zagrożenie ze strony obiektów usługowych lub przemysłowych jest niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska oraz objęte są bieżącym systemem monitoringu, kontroli oraz pozwoleń, o tyle pewnym zagrożeniem jest poszerzenie się funkcji mieszkaniowej (tereny MN i MN-U) na terenach która ciągle jest głównym sprawcą zanieczyszczeń w formie tzw. „niskiej emisji”. Od 1 września 2017 r. na terenie województwa śląskiego obowiązuje tzw. uchwała antysmogowa¹¹, dzięki której również i w gospodarstwach domowych nastąpi ograniczenie możliwości lokalizowania źródeł ciepła wykorzystujących najgorsze jakościowo paliwa. Można mieć nadzieję, że na skutek tej uchwały sytuacja będzie stopniowo poprawiała się, choć niewątpliwie niezwykle ważna będzie tu postawa lokalnych samorządów, na których w dużej mierze spoczywa jak najsprawniejsze umożliwienie wprowadzenia zapisów uchwały antysmogowej, ale także i aktywność samych mieszkańców, którzy powinni dążyć do wymiany kotłów na spełniające ustalenia uchwały antysmogowej. W związku z postępującą wymianą kotłów na bardziej ekologiczne oraz wprowadzeniem nakazu montowania w nowych budynkach jedynie kotłów

¹¹ Uchwała nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

spełniających odpowiednie normy wynikające z uchwały antysmogowej nie przewiduje się zagrożenia związanego ze wzrostem zjawiska niskiej emisji.

Projekt planu nie przewiduje realizacji dróg o wysokich klasach, które mogłyby wpływać na zanieczyszczenie powietrza. Należy podkreślić, że bez względu na formę powstawania zanieczyszczeń, to na przedsiębiorcach lub inwestorach spoczywać będzie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, obowiązek ograniczenia tego negatywnego oddziaływania. Dokładny wpływ przedsięwzięć na środowisko winien zostać zbadany i opisany w kartach informacyjnych przedsięwzięć oraz, o ile będą wymagane, w raporcie oddziaływania na środowisko. W razie wykazania przekroczeń konieczne będzie wprowadzenie działań minimalizujących i zapobiegawczych.

5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Dopuszczalne poziomy hałasu powinny odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Prowadzenie działalności na jakichkolwiek terenach (czy to produkcyjnych, czy usługowych, czy też zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej) nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. W ust. 2 ww. artykułu pojawia się nakaz dotyczący ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Na analizowanych terenach projekt planu nie wprowadza obiektów, które mogą mieć znaczący potencjalny wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego, gdyż tereny te są już w dużej mierze zagospodarowane. Projekt planu nie wprowadza także żadnych nowych dróg wysokich klas, nie przewiduje się więc zagrożenia z tej strony. Nie mniej każdorazowo zainwestowanie kolejnych terenów będzie wiązało się ze zwiększeniem występujących tu oddziaływań akustycznych, związanych z normalnym korzystaniem z terenu np. poprzez ruch samochodów, koszenie trawy, rozmowy itp. działalności związane z codziennym życiem.

Należy jednocześnie podkreślić, że zgodnie z obowiązującym prawem jakość klimatu akustycznego, za wyjątkiem dróg, nie może przekroczyć ustalonych standardów, w związku z czym w razie wystąpienia jakichkolwiek przekroczeń właściciel terenu będzie zobowiązany do ograniczenia uciążliwości. W projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa ochrony środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1.

W przypadku wystąpienia negatywnych oddziaływań inwestor będzie musiał każdorazowo wprowadzić odpowiednie zabezpieczenia. Wśród nich wyróżnia się m.in. prowadzenie prac wyłącznie w określonych godzinach (np. poza godzinami nocnymi), zastosowanie ekranów akustycznych, prowadzenie prac w pomieszczeniach, czy odpowiednia lokalizacja emitorów hałasu. W kontekście zanieczyszczeń powietrza

do rodzajów zabezpieczeń zaliczyć można np.: montaż właściwych, zgodnych z obowiązującymi normami urządzeń, montaż odciągów spalin oraz odpowiednią lokalizację emitorów. W związku z charakterem poszczególnych terenów oraz z ewentualną możliwością wprowadzenia zabezpieczeń, nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na analizowanych obszarach.

5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Projekt planu nie wprowadza specjalnych obostrzeń co do lokowania anten telefonii komórkowej. Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Należy również dodać, że zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. z 2024 r. poz. 604 ze zm.) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać rozwoju telefonii komórkowej.

Na analizowanym terenie istnieją linie napięć, w tym linie wysokiego napięcia. Projekt planu uwzględnia i zachowuje ich przebieg oraz pasy techniczne wokół nich, stanowiące jednocześnie strefy ochronne. Lokalizacja w projekcie planu oraz w przyszłym zagospodarowaniu terenów pod zabudowę mieszkaniową i usługową powinna uwzględniać istnienie tych linii i stref.

5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Wszelkie odpady generowane na analizowanych terenach będą zagospodarowane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Projekt planu nie wprowadza żadnych nowych obiektów które generowałyby powstawanie dużych ilości odpadów lub też związane były z ich składowaniem czy przetwarzaniem. Gospodarka odpadami obostrzona jest szeregiem przepisów oraz systemem kontroli, będącymi poza systemem planowania przestrzennego. Problem ten regulują: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jak również odpowiednie uchwały Rady Miasta. Nie ma zatem potrzeby ani delegacji ustawowej do regulowania tego zagadnienia ustaleniami miejscowego planu, które zakładają ich rozwiązywanie aktami prawnymi wyższego rzędu.

5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Na analizowanych terenach nie stwierdzono występowania zagrożeń powodziowych, nie było więc potrzeby wprowadzania ustaleń w tym zakresie.

5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Na analizowanych terenach nie stwierdzono występowania zagrożeń ruchami masowymi ziemi, nie było więc potrzeby wprowadzania ustaleń w tym zakresie.

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentów miasta Rybnik zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. W szczególności zaproponowano:

w zakresie zaopatrzenia w sieć teletechniczną:

- ustala się obsługę telekomunikacyjną z istniejącej i projektowanej sieci telekomunikacyjnej;

w zakresie gospodarki wodno-ściekowej:

- W zakresie zaopatrzenia w wodę, w tym do celów przeciwpożarowych, ustala się zaopatrzenie w wodę z istniejącej bądź projektowanej sieci wodociągowej, z zastrzeżeniem przepisów odrębnych;
- W zakresie odprowadzania ścieków bytowych nakazuje się ich odprowadzenie do miejskiej kanalizacji sanitarnej, z zastrzeżeniem przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- nakazuje się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z działek budowlanych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie;
- nakazuje się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z dróg publicznych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących dróg publicznych.

w zakresie zaopatrzenia w ciepło – dopuszczenie dostaw z:

- lokalne bądź indywidualne źródło ciepła, z wykorzystaniem istniejącej bądź projektowanej sieci gazowej lub ciepłowniczej, z zastrzeżeniem pkt 2,
- poprzez lokalne bądź indywidualne źródło ciepła z wykorzystaniem istniejącej bądź projektowanej sieci elektroenergetycznej,
- lokalne bądź indywidualne źródło ciepła z wykorzystaniem urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii;
- w przypadku braku możliwości dostawy ciepła z wykorzystaniem istniejącej bądź projektowanej sieci gazowej lub ciepłowniczej, dopuszcza się dostawę ciepła w oparciu o proekologiczne i wysokosprawne indywidualne źródło

ciepła, charakteryzujące się brakiem lub niską emisją substancji do powietrza.

w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:

- w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną ustala się dostawę energii elektrycznej z istniejącej i projektowanej sieci elektroenergetycznej lub urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii,

w zakresie zaopatrzenia w gaz:

- dostawa gazu z istniejącej i projektowanej sieci gazowej;

pozostałe:

- w projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa Ochrony Środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1;
- ustalono szczegółowe zapisy dotyczące zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów;
- ujawniono udokumentowane złoża kopalin, obszary i tereny górnicze;

W projekcie mpzp nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ze względu na charakter planu oraz brak znaczących negatywnych oddziaływań na elementy środowiska w prognozie oddziaływania na środowisko nie proponuje się działań zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływania.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

Na analizowanych terenach, jak i na całym obszarze miasta Rybnik ani w jego sąsiedztwie nie występują obszary Natura 2000. Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby oddziaływać na cele, przedmiot ochrony i integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000, więc nie ma potrzeby rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na etapie projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Zakres planu określony w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 poz. 538) oraz w rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. (Dz. U. z 2021 r., poz. 2404) nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Wskazanie takie byłoby niezgodne z przepisami prawa i znacząco wykraczałoby poza ustawowe kompetencje Rady Miejskiej. Należy jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w celu oceny aktualności studium i planów

miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. W ramach tej analizy również mogą zostać ocenione skutki dla środowiska zachodzące w wyniku realizacji projektowanego dokumentu.

Jednocześnie skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęto dwa obszary położone w mieście Rybnik, wzajemnie nie powiązane ze sobą. MPZP opracowywany jest na podstawie uchwały Nr 731/XLVII/2018 z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika (MPZP 54). Uchwałą tą objęto dużą część miasta Rybnik, jednak realizacja tego planu została podzielona na etapy obejmujące mniejsze fragmenty, jednym z nich jest właśnie obszar 54-41.

Dla obu obszarów objętych projektem mpzp obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, jednakże ustalenia tych planów nie uwzględniają własności nieruchomości i faktycznego sposobu ich wykorzystywania. Ponadto oba obszary wymagają dostosowania do ustaleń obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika z 2016 r. oraz aktualizacji do obowiązujących przepisów z zakresu planowania przestrzennego.

Na obu terenach zmieniono nazewnictwo i dostosowano je do używanego obecnie przez Miejską Pracownię Urbanistyczną w Rybniku oraz zgodnego z obowiązującymi obecnie przepisami. Obowiązujące na tych terenach mpzp były wykonywane przez kilka pracowni na przestrzeni różnych lat i wskazane tu oznaczenia i nazwy przeznaczeń terenów mogą się od siebie różnić, choć wskazują te same przeznaczenia, zostały więc one ujednolicone. Prócz tego na rysunkach mpzp nie zaszły znaczące zmiany, w większości miały one charakter dostosowania do bieżącego stanu zagospodarowania przestrzennego, jednak część terenów jest do tej pory niezurbanizowana. Wyrisy z obowiązujących mpzp na podstawie SIP Rybnik przedstawiono poniżej.

W stosunku do stanu istniejącego, obecnego na terenie nr 1 zaistnieje możliwość realizacji zabudowy usługowej i mieszkaniowo-usługowej wzdłuż ul. Raciborskiej, na pozostałym obszarze możliwy będzie rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Na terenie nr 2 największe zmiany zajdą w części centralnej, gdzie zaistnieje możliwość powstania dość dużych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Przy ul. Gliwickiej zabudowa usługowa już w dużej mierze istnieje, podobnie jak w części południowo-zachodniej zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. W tej części nastąpi więc możliwość uzupełnienia zabudowy, ale nie będzie ona zbyt znacząca. Tereny leśne w części wschodniej pozostawiono w stanie bieżącym.

Z ustaleniami obowiązujących mpzp można zapoznać się na stronie <https://www.rsip.rybnik.eu/>.

W projekcie planu uwzględniono występowanie najróżniejszych uwarunkowań środowiska, jak np. złóż kopalin, obszarów i terenów górniczych, form ochrony przyrody, infrastruktury technicznej. W związku z ustaleniami planu, charakterem zaproponowanych przeznaczeń terenu (głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, ale również zabudowa mieszkaniowo-usługowa i usługowa) oraz charakterem terenów, które mają być poddane urbanizacji (brak cennych siedlisk przyrodniczych, pod zabudowę poddane zostaną grunty

orne, nieużytki, fragmenty przydomowych ogrodów i trawników) nie przewiduje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Tereny leśne w części wschodniej terenu nr 2 pozostawiono w ramach przeznaczeń wolnych od zabudowy, stanowią one część istotnego korytarza ekologicznego oraz część Lasów Rudzkich okalających Rybnik od północy.

Projektem planu objęte są dwa tereny położone w różnych częściach miasta, które nie są ze sobą wzajemnie powiązane.

- teren położony na południe od ul. Raciborskiej i na zachód od ul. Gruntowej, w dzielnicy Niedobczyce, powierzchnia terenu ok. 11,4 ha;
- teren położony na wschód od ul. Gliwickiej, w dzielnicy Wielopole, powierzchnia terenu ok. 16,7 ha;

Zgodnie ze Szczegółową Mapą Geologiczną Polski na analizowanych terenach występują osady lodowcowe (piaski i żwiry oraz gliny zwałowe). Na analizowanych terenach powierzchniowa budowa geologiczna została zmieniona na skutek wieloletniego antropogenicznego użytkowania terenu (głównie powstanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej). Powierzchniowa budowa geologiczna terenu nr 1 oraz zachodniej części terenu nr 2 została zmieniona na skutek wieloletniego antropogenicznego użytkowania terenu (głównie powstanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej). Na analizowanych terenach, ani w ich pobliżu brak jest jakichkolwiek wód powierzchniowych, tak płynących jak i stojących. Zgodnie z Mapą Hydrogeologiczną Polski ark. Rybnik i ark. Rydułtowy w podłożu obu terenów nie występują użytkowe poziomy wodonośne.

Teren nr 1 położony jest w obrębie równiny wodnolodowcowej, jest on stosunkowo płaski, brak jest tu szczególnych form morfologicznych. Rzędne wynoszą ok. 270 – 271 m n.p.m.

Teren nr 2 położony jest w obrębie wyniesienia o założeniu morenowym, którego kulminacja znajduje się w rejonie ul. Gliwickiej, gdzie rzędne wynoszą ok. 255 - 257 m n.p.m. Powierzchnia terenu opada w kierunku wschodnim, do rzędnej ok. 243 - 245 m n.p.m. W ukształtowaniu terenu części wschodniej widoczny jest wał wydmy, która wznosi się ok. 3 – 5 m ponad powierzchnię terenu. W części zachodniej, w rejonie ul. Gliwickiej znajduje się duży salon samochodowy wraz z rozległymi parkingami, powierzchnia terenu pod budowę tych obiektów została mocno przekształcona i splantowana. Również w części południowo-zachodniej powierzchnia terenu została przekształcona na skutek realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Z bazy danych SOPO oraz ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik wynika, że na obu analizowanych obszarach nie występują osuwiska ani tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi.

Na terenie nr 1 i 2 występują niewielkie fragmenty gleb które pozostają w użytkowaniu rolniczym przeważnie jako większe przydomowe ogrody, place, trawniki jednak jakiegokolwiek uprawy polowe nie są już tu prowadzone.

W podłożu obu obszarów znajdują się złoża węgla kamiennego, przy czym w podłożu terenu nr 1 znajdują się złoża „Rymer” (ID Midas 362) oraz „Rydułtowy 1” (ID Midas 18592), zaś w podłożu terenu nr 2 złoża „Jejkowice” (ID Midas 9525) oraz w części wschodniej złoża „Paruszowiec” (ID Midas 359). Dla eksploatacji złoża „Rydułtowy 1” utworzono obszar i teren górniczy „Rydułtowy II”, całość terenu nr 1 znajduje się w granicach tego obszaru i terenu górniczego. Złoża „Jejkowice” oraz złoża „Paruszowiec” do tej pory nie było eksploatowane, obszary i tereny górnicze nie zostały tu ustanowione.

Teren nr 1 położony jest na południe od ul. Raciborskiej i na zachód od ul. Gruntowej, znajduje się tu rozproszona zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, a w rejonie ul. Raciborskiej pojedyncze obiekty usługowe (serwis samochodowy, sklep z systemami grzewczymi). Pomędzy poszczególnymi terenami zabudowanymi rosną ruderalne zakrzewienia i zadrzewienia oraz powierzchnie większych ogrodów i trawników. W części centralnej i wschodniej znajdują się dwa większe, ciągle pozostający w uprawie grunty orne. W części zachodniej znajduje się z kolei większy teren nieużytków porośniętych roślinnością ruderalną, w tym jeden teren właściwie o charakterze niewielkiego lasu. Rosną tu robinie akacjowe, klony pospolite i dęby czerwone, a w podszycie czeremcha amerykańska oraz podrost ww. drzew, powierzchnia tego zadrzewienia to ok. 0,3 ha. Do końca lat 90 XX w. duża część całego terenu nr 1 pełniła funkcję rolną, w kolejnych latach postępowała jego zabudowa, ale wciąż pozostało tu wiele luk do tej pory niezurbanizowanych.

Teren nr 2 położony jest na wschód od ul. Gliwickiej. W części północno-zachodniej znajduje się tu duży salon samochodowy wraz z rozległymi parkingami. Na północ od salonu, poza analizowanym terenem znajduje się stacja paliw. W części południowo-zachodniej znajduje się teren z zabudową mieszkaniową jednorodziną północnej części dzielnicy Wielopole, przy czym im bliżej ul. Gliwickiej i ul. Podleśnej tym zabudowa jest bardziej zwarta, a im dalej tym ulega stopniowemu rozproszeniu. Przy ul. Gliwickiej znajduje się kilka obiektów usługowych. W części centralnej terenu znajdują się rozległe powierzchnie ruderalnych nieużytków, od wielu już lat nieuprawiane. W wielu miejscach pojawiają się tu kilkunastoletnie, rozległe zadrzewienia i zakrzaczenia sosny, czeremchy amerykańskiej, topoli osiki i brzozy. Przez analizowany teren ze wschodu na zachód przebiega linia wysokiego napięcia pod którą również rosną zakrzaczenia o charakterze ruderalnym. W części wschodniej terenu znajdują się powierzchnie leśne częściowo w zagospodarowaniu Nadleśnictwa Rybnik, a częściowo jako lasy prywatne. Mapa Planu Urządzania Lasu wskazuje tu niskowiekowe nasadzenia sosny od 6 do 50 lat oraz modrzewia 31 lat. W części północnej w ostatnich latach przeprowadzono zręb zupełny. Lasy w tej części mają charakter typowych lasów gospodarczych.

Na obu terenach generalnie brak jest większych wartości przyrodniczych, stanowisk gatunków chronionych, czy też cennych siedlisk przyrodniczych. Wschodnia część terenu nr 2 stanowi część większego kompleksu leśnego. Brak jest tu wartości przyrodniczych, las

ten posiada charakter stricte gospodarczy i przekształcony, nie mniej jak wszystkie większe powierzchnie leśne posiada wartość bioklimatyczną i rekreacyjną.

Na terenie nr 1 brak jest ustanowionych form ochrony przyrody. Natomiast całość terenu nr 2 znajduje się w obrębie Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich.

Na analizowanych terenach nie występują zabytki ujęte w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego, w Gminnej Ewidencji Zabytków, brak jest również stanowisk archeologicznych.

Na większości terenów wskazywano przeznaczenia MN, a także MN-U oraz miejscami U, zwykle na niewielkich obszarach w obrębie już istniejącej zabudowy i na terenach gruntów rolnych, tego typu obiekty nie powodują znaczących oddziaływań.

Projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych, a w szczególności takich, które kolidowałyby z istniejącymi stawami czy ciekami, w sposób który powodowałby ich likwidację, na analizowanych terenach brak bowiem takich obiektów. Niewątpliwe powstanie nowej zabudowy mieszkaniowej lub usługowej wpłynie na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków, jednak jest to problem marginalny, biorąc pod uwagę fakt niemal całkowitego skanalizowania miasta Rybnik i analizowanych terenów. W związku z ustaleniami projektu planu nie przewiduje się zagrożenia dla wód powierzchniowych.

Wprowadzenie zabudowy w miejscach które przewiduje plan, a które na dzień dzisiejszy użytkowane są w sposób rolniczy, stanowią ruderalne zadrzewienia lub stanowią przydomowe place i ogrody spowoduje zmianę w środowisku roślinnym wyrażającą się między innymi w zanikaniu roślinności naturalnej na rzecz gatunków obcych na terenach realizacji zabudowy. Powierzchnie terenów rolnych które mogą być zabudowane znajdują się na dużej części terenów. Na kilku terenach znajdują się również niewielkie zadrzewienia, mają one jednak stricte charakter gospodarczy (np. pozostałości ogrodów, nieużytki). Jedno większe zadrzewienie znajduje się na terenie 1/1MN-U, ale nie jest ono wskazane w ewidencji gruntów jako tereny Ls. Roślinność i zwierzęta związane do tej pory z gruntami rolnymi, zadrzewieniami i terenami ruderalnymi zostaną wyparte. Na terenach już zurbanizowanych wprowadzenie zmiany planu nie spowoduje zmian stanu środowiska przyrodniczego, gdyż takowe występuje tu tylko w ograniczonym stopniu jako zieleń przydomowa, ogrody, trawniki itp. Na terenie nr 2 pozostawiono wolne od zabudowy tereny leśne Ls, którą pozostawiono wolne od zabudowy, co jest pozytywnym działaniem dla zachowania terenów o podwyższonej wartości przyrodniczej.

Reasumując na terenach przewidzianych w planie do urbanizacji gdzie wskazuje się tereny z możliwością urbanizacji nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a ustalenia planu nie przyczynią się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego.

Nie przewiduje się zagrożenia związanego z pogorszeniem się jakości powietrza atmosferycznego oraz klimatu akustycznego. Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Na etapie oceny projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na cele, przedmiot ochrony oraz integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000 w związku z czym nie ma potrzeby wprowadzenia rozwiązań alternatywnych.

11. LITERATURA

- Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., Mapa Hydrograficzna i Sozologiczna Polski w skali 1: 50000, ark. Rybnik, Gugik, Warszawa, 1995 r.;
- Absalon D., Leśniok M., Przewodnik przyrodniczy po Rybniku, Infomax-Katowice, Rybnik, 1999 r.;
- Bernacik A., Spychała M., Programowanie ochrony środowiska w gminie, Sorus, 2007 r.;
- Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;
- Chmura A., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rybnik, PIG, Warszawa 1998 r.;
- Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych lokalnego zbiornika wód podziemnych Rybnik dawnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 345 – RYBNIK, PIG, Warszawa, marzec 2015 r.
- Gałka M. i in., Mapa Geośrodowiskowa Polski, ark. Rybnik, PIG, Warszawa, 2004 r.;
- Informacja o stanie środowiska 2008, WIOŚ Katowice, 2009 r.;
- Infogeoskarb – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;
- Kondracki J., Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa 2001 r.;
- Kotliccy G. i S., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979 r.;
- Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986 r.;
- Lipiński A. „Planowanie przestrzenne a wydobywanie kopalin” w „Aktualne problemy ochrony środowiska 2008” red G. Dobrowolski, Ecausa, 2008 r.;
- Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa, 1995 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik, Biuro Rozwoju Regionu Spółka z o.o., Katowice, 2014 r.;
- Różkowski A. [red.], 1997: Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia; 1 : 100 000. PIG, Warszawa;
- Sarnacka Z., Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rybnik, PIG, Warszawa 1959 r.;
- Skrzypczyk L. [red], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika przyjętego Uchwałą Nr 370/XXIII/2016 Rady Miasta Rybnika z dnia 30 czerwca 2016 r.;
- Waloryzacja przyrodnicza miasta Rybnika, Aleko, Katowice, listopad 1997 r.;

12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot. 1 Teren nr 1, część wschodnia, ul. Gruntowa, widok w kierunku południowym

Fot. 2 Teren nr 1, część wschodnia, ul. Gruntowa, widok w kierunku zachodnim

Fot. 3 Wschodnia część terenu nr 1, widok w kierunku północno-zachodnim

Fot. 4 Wschodnia część terenu nr 1, widok w kierunku południowo-zachodnim

Fot. 5 Wschodnia część terenu nr 1, widok w kierunku zachodnim

Fot. 6 Widok z ul. Gruntowej w kierunku południowym

Fot. 7 Zabudowa usługowa w rejonie skrzyżowania ul. Gruntowej i ul. Raciborskiej

Fot. 8 Zachodnia część terenu nr 1

Fot. 9 Zabudowa usługowa w północno-zachodniej części terenu

Fot. 10 Zachodnia część terenu nr 1, widok w kierunku południowym

Fot. 11 Zachodnia część terenu nr 1, widok w kierunku północnym

Fot. 12 Rozległe pole nawłoci w zachodniej części terenu

Fot. 13 Zachodnia część terenu nr 1, widok w kierunku południowo-wschodnim

Fot. 14 Zachodnia część terenu nr 1, widok w kierunku północnym

Fot. 15 Teren nr 2, przedłużenie ul. Jesionowej

Fot. 16 Teren pod linią wysokiego napięcia we wschodniej części

Fot. 17 Wschodnia część terenu nr 2, zakrzewienia ruderalne

Fot. 18 Wydma we wschodniej części terenu nr 2 porośnięta lasem sosnowym

Fot. 19 Południowo-zachodnia część terenu nr 2, ul. Gliwicka

Fot. 20 Zabudowa mieszkaniowo-usługowa w południowo-zachodniej części terenu nr 2

Fot. 21 Zabudowa usługowa w części północno-zachodniej

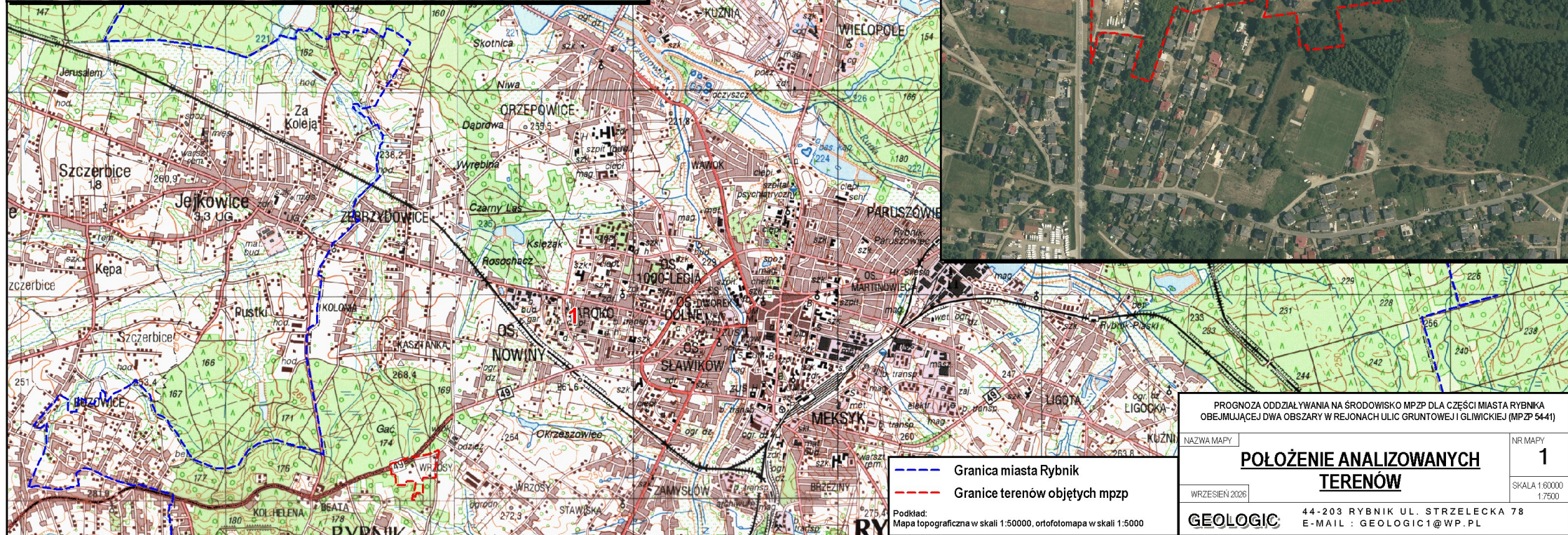
Fot. 22 Jak powyżej, widok w kierunku północnym

Fot. 23 Ul. Gliwicka, widok w kierunku południowym

Fot. 24 Linia kolejowa tzw. „linia piaskowa” na północ od analizowanego terenu

NAZWA MAPY

**WSKAZANIE TERENÓW Z MOŻLIWOŚCIĄ
URBANIZACJI - TEREN NR 1**

NR MAPY

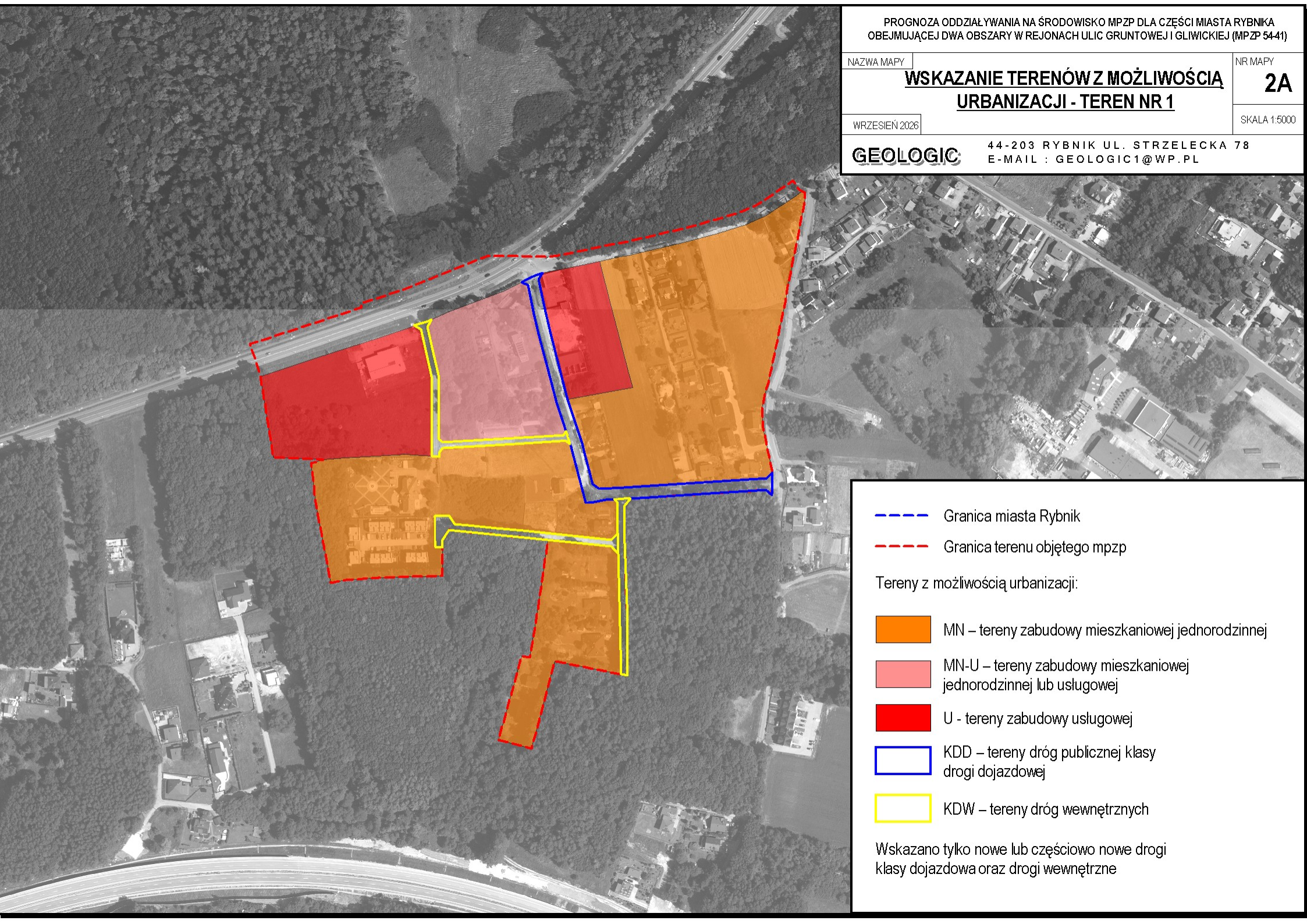
2A

WRZESIEŃ 2026

SKALA 1:5000

GEOLOGIC

44-203 RYBNIK UL. STRZELECKA 78
E-MAIL : GEOLOGIC1@WP.PL

- Granica miasta Rybnik
- Granica terenu objętego mpzp

Tereny z możliwością urbanizacji:

- MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- MN-U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej
- U - tereny zabudowy usługowej
- KDD – tereny dróg publicznej klasy drogi dojazdowej
- KDW – tereny dróg wewnętrznych

Wskazano tylko nowe lub częściowo nowe drogi klasy dojazdowa oraz drogi wewnętrzne

NAZWA MAPY

**WSKAZANIE TERENÓW Z MOŻLIWOŚCIĄ
URBANIZACJI - TEREN NR 2**

WRZESIEŃ 2026

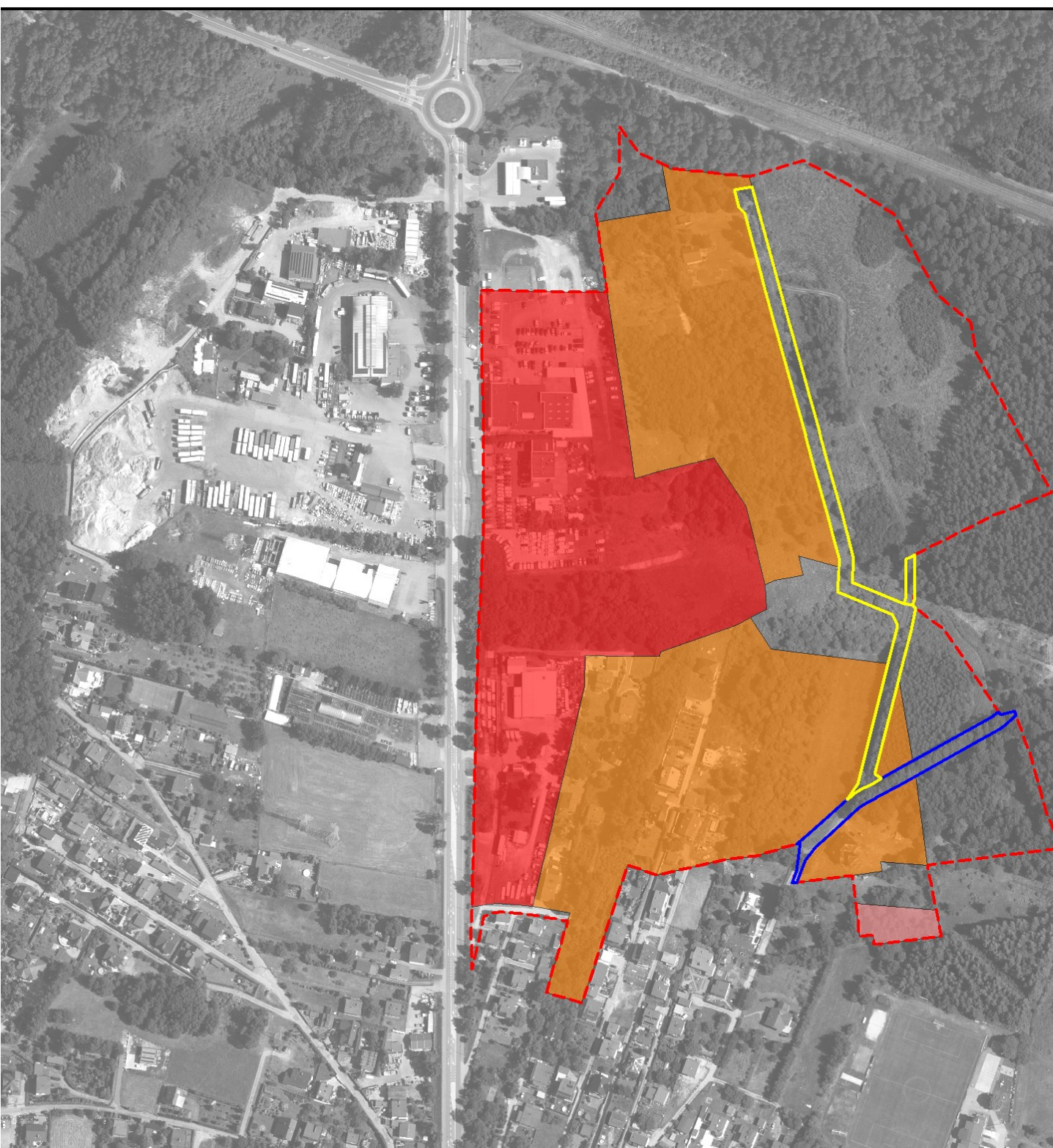
NR MAPY

2B

SKALA 1:5000

GEOLOGIC

44-203 RYBNIK UL. STRZELECKA 78
E-MAIL : GEOLOGIC1@WP.PL

- Granica miasta Rybnik
- Granica terenu objętego mpzp

Tereny z możliwością urbanizacji:

- MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- MN-U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej
- U - tereny zabudowy usługowej
- KDD – tereny dróg publicznej klasy drogi dojazdowej
- KDW – tereny dróg wewnętrznych

Wskazano tylko nowe lub częściowo nowe drogi
klasy dojazdowa oraz drogi wewnętrzne